

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely, Főter 9. szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ÉHLERT GYULA,
felelős szerkesztő.

MAJTÉNYI GÉZA,
főmunkatárs.

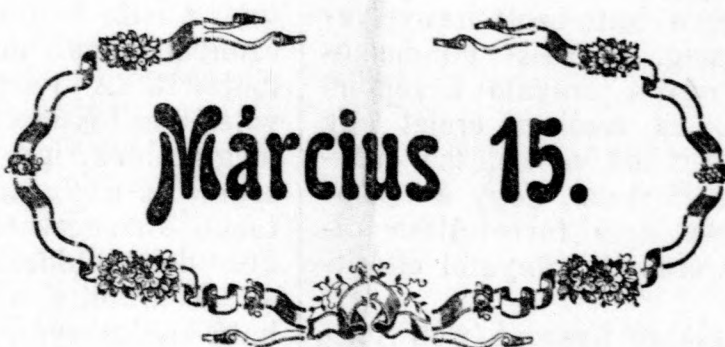
Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög-
centim. után 6 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

Írta és holnap a városi színházban felolvassa: Farkas Andor.

Mélységes csönd... Csillagszegényen
Virraszt az ég az alvó hős felett...
S az éjben útra kél az ármány,
Hogy rászorítsa a bilincseket.

Mi lesz a vég, szerelmes Isten?!
Fölbredés, vagy rabláncos halál?
Tettekre kél az álomittas,
Vagy tetszhalottan néma sirba száll?

Mi lesz a vég?... Eh, balga kétség!
A vég csak egy: feltámadás lehet!
Hisz az, a ki álmát alussza,
A jövődjéért rég megszenvedett.

Törhetnek rá bitang pribékek,
Jöhet a poklok minden ördöge,
Ott lángol már a pirkadó ég,
S a népharagnak izzó menyköve!

Virrad... Keletről, fényruhában
Útjára kél a glóriás király...
Kezébe' lant, szívében ihlet,
A két szemében lángoló sugár.

Megzendül ajka... S bágyadt testét
A tetszhalottnak élet járja át...
Nagyot szökik... Megcsapja mellét...
S keresni indul Istenét, — jogát.

Utjára fény, a virradatnak
Vérharmatos, pirosuló fénye hull
S dicsfény-övezte táborával
A szent csatára büszkén fölvonul.

Bolond voltál te, sápadt Cézár!
Hisz tudhatád: a lassu méreg öl,
De rabbilincsek sikolyára
Az áldozat rút életedre tör

S fekete véred földre ontja,
Csöppjétől ázik a tarolt mező
S belőle szép, tavaszi díszben
A szent szabadság rózsatóje nő...

Köszöntlek szivből, szent gyönyörrel,
Feltámadott hős: édes nemzetem!
Harcod' megvittad őseidhez,
Nevedhez méltón, becsületesen!

Tyrannusodnak s tenszivednek
Kiontott vére nem hullt hasztalan,
Az Úr áldotta Kanaánban
Hű sarjaid szabad hazája van.

Élsz s élni fogsz! A sors könyvének
Biborpecsétes, fényes oldalán
Megírva áll — a te kezedtől —:
Örökkön élsz e drága, szép hazán!

S felébredésed szent emlékét
Megőrzi hiven mi magyar szivünk,
S a míg varázsa él közöttünk
Bús rabhalállal el nem vesztetünk!

Hozhat vihart sötét szívében
Fekete felhők menyköves raja,
Megvivja harcát a sötéttel
A népszabadság fényes hajnala!

Birtokpolitika a törvényhozás előtt.

— márc. 12.

A földművelésügyi miniszter f. hó 9-én törvényjavaslatot nyújtott be a képviselőházhoz, melynek címe: Törvényjavaslat a telepítésről, az ingatlan feldarabolásról és egyéb birtokpolitikai intézkedésekről.

A javaslat nem éppen a kezdetét jelenti a birtokpolitikai akciónak, hanem inkább kiszélesítése és helyesebb irányba való terelése annak az utnak, melyen már évekkel ezelőtt megtettük első bátorlalan lépéseinket.

A legrégebbi és a javaslat szempontjából tekintetbe vehető telepítések a törökföldi utáni időkbe esnek. Ezeknek és az elvéve ezek után történt telepítéseknek célja a gyér népességű, vagy elnéptelenedett vidékeknek újabb emberanyaggal való ellátása volt, tehát tisztán gazdasági és népességpolitikai szempontokból történtek. Lényeges változást jelent a telepítési politikában az 1894. évi V. törvények, mely a gazdasági szempontok szem előtt tartásával szociálpolitikai és nemzeti célokat is szolgál.

Darányi Ignác felismerve a kérdés jelentőségét, hivatalba lépésével egyidejűleg meleg szeretettel karolta fel a telepítés ügyét s az 1900. évi szaktanácskozmány után, melyen legkiválóbb közgazdák és szociálpolitikusainkat szólaltatta meg s az eddigi telepítések tapasztalatainak figyelembevételével alkotta meg nagyszabású javaslatát.

A javaslat a telepítés és ingatlan feldarabolás mellett az ideiglenes haszonbérleti telepítésben új birtoklási formát statuál és a járadékos birtokszerszert világos rendelkezésekkel határolja körül. Gondoskodik ezenkívül a pénzügyi fedezetről, szervezi a felügyeleti hatóságokat s a vegyes intézkedések című fejezetben többek közt a mező- és erdőgazdasági ingatlanok elidegenítésére vonatkozólag alkot nagyjelentőségű szabályokat.

A javaslat élén a telepítés és az ingatlan feldarabolás, vulgó parcellázás áll.

Az állam népességmegosztási, birtokelosztási, nemzeti és gazdasági politikájának sikeres megvalósítása az állami telepítéseknek látszik a legnagyobb mértékben biztosítottak. Itt ugyanis a telepítési hatóságai által eszközölt, a telepítési terveknek saját intenciói szerint való elkészítését és keresztülvitelét kezében tartja. Kezében tartja épp így a telepekek megválasztásának jogát s ezzel biztosítja, hogy az egyes telephelyekre a fentemlített intenciók megvalósítására alkalmas egyének kerüljenek. A telepestől megkívánandó kellek a törvény szerint a magyar állampolgárság, a mezőgazdasági munkási minőség, közpirtokos telephelynél pedig a gazdasági akadémiai végzettség. Ezekon kívül azonban az állami telepítéseknek a miniszter külön minősítést is követelhet. Ahol ezt gazdasági, vagy politikai okok indokolják, vagy a telepítőnek az állam jóakaratu támogatásában való részvételére méltányosnak látszik, helye van a magántelepítések és ingatlan feldarabolások közérdekűvé való nyilvánításának. A közérdekűvé való nyilvánítás jelentékeny anyagi kedvezésekkel jár, melynek fejében az állam kiterjedt ellenőrzési jogot nyer. Ily közérdekűvé nyilvánításnál a telepekek megválasztására vonatkozólag az állami telepítésre vonatkozó megfelelő szakaszok nyernek alkalmazást. A minősítést elvesztett, garázda, rosszul gazdálkodó és kötelezettségeit elhanyagoló telepessel szemben pedig a visszavásárlási jognak megfelelő megvásárlási jog az államot illeti meg. Visszavásárlásnak az állami telepítésnél van helye s gyakorolható a fentebb említett esetekben oly módon, hogy a telepes az általa eddig befizetett összegnek a tör-

vényes levonások után fennmaradó részénél és esetleges befektetési megtérítésénél többre nem reflektálhat.

Kiválóan fontos intézkedése a javaslatnak a közpirtokos telephelyek létesítése. Az 1894. V. t.-c. egyik legnagyobb hiányossága az volt, hogy a telepeket tisztán közpirtokosok között osztotta föl. Maguk a telepesek is érezték ennek hátrányát, a jelenségeket megfigyelő agrárpolitikuskaink is valamennyien észrevették s az 1900. évi anketen egyhangulag sürgették az erre vonatkozó intézkedéseket.

A földművelésügyi miniszter most pótolni igyekszik ezt a hiányt azzal, hogy a közpirtokos és kisbirtokos arányára nézve határozott irányelveket állapít meg, egyrészt gondoskodik arról, hogy a jóra való közpirtokos vezető és szellemi erejét egy telepes köztség se nélkülözze, másrészt megakadályozza, hogy a közpirtokosok esetleges favorizálása által az akció eredeti irányától eltérjenek.

Az ideiglenes haszonbérleti telepítés fogalma új és a kötött birtokokra való tekintettel alkotott.

A megkötött szerződést, mely átörökölt, eltekintve azon indokoltól, melyek telepítésnél visszavásárlásra, illetőleg a telepes kimozdítására jogosítanak — bérbeadó egyoldalúan fel nem bonthatja. De nem örökléssel, mert a tulajdonszerzés nincs kizárva, sőt az esetre, ha a birtok köztársaság alól felszabadul, bérbeadóra nézve kötelező a tulajdon átengedés és pedig a haszonbérleti telepítés tervében már előre megállapított vételi, vagy járadékmgváltási ár fejében.

A járadék — a javaslatban foglalt birtokpolitika megvalósítására rendelt anyagi eszközök kibővítését célozza. A járadék segítségével ugyanis magánosok és pénzintézetek pénzei vonhatók bele az állam akciójába s így amellyel, hogy a javaslat intencióit megvalósítani alkalmas, a telepítési alap kímélését is lehetővé teszi. Közgazdasági szempontból rendkívül üdvös a járadék-rendszer és pedig úgy az egyes telepesek, mint a pénzügyi szempontjából. Itt ugyanis a telepekek tetszésére lévő birtokos járadékmgváltási ár fizetése, módot ad arra, hogy a tulajdon teljes értékének kiegyenlítésére csak anyagi megerősödésük elérése után vállalkozzanak.

A pénzügyi szempontjából is előnyös, mert egyrészt alkalmas az nagy tőkék biztos és gyümölcsöző elhelyezésére, másrészt az elhelyezett tőkék erejéig kamatmentes kötvények kibocsátását engedélyezvén, a pénzforgalmat nem bérli meg. A járadék sok tekintetben emlékeztet a jelzálogkölcsönökre, de az adóra nézve kedvezőbb, mint ezek, mert nem fizetés esetén csak a hátralékos járadék válna esedékessé, utját vágja annak, hogy a telepest egyetlen rossz esztendő tönkre tegye. Ez az annuitásos kölcsönöknél, hol nem fizetés esetén jendesen az egész követelés perelhető volt, könnyen megtörténhetett.

A haszonbérleti társulatokra vonatkozó §-oknak főként gazdasági és szociálpolitikai szempontból van fontos jelentősége. E társulatok alakulhatnak közös gazdálkodásra, vagy külön bérletek alakítására. A közös gazdálkodásra alakuló társulatok üzleti bázisa kétségtelenül a nagyobb forgóteke, tökéletesebb instrukció és intenzív művelés lesz, míg a külön bérletekre alakuló társulatok a kisemberek, a nép földéhségét fogják kielégíteni ott, ahol erre alkalmasabb mód nem ajánlkozik.

A jelen törvény alapján alakult társulatok jogi személyek, élükön három tagból álló igazgatóság áll, az ellenőrzést felügyelő bizottság végzi. Általában szervezetük a szövetkezetekére emlékeztet azzal a különbséggel, hogy itt a hatóságoknak tágabbkörű ellenőrző szerep adatott.

A telepítésre és a javaslatban szabályozott egyéb birtokpolitikai in-

tezkedések pénzbeli fedezetére, nem tekintve a magánosok és pénzintézetek pénzügyi részvételét, telepítési alapot alkot e törvény.

A telepítési alaphoz tartozik a jelen javaslat szerint s 10 egyenlő évi részletben beszerzendő 120 millió, az 1894. V. t. cikkben megszavazott 6 millió és az 1901. IV. t.-c. által adott 160,000 korona. Ezenkívül felhatalmaztatnak a miniszter, hogy az állami mező- és erdőgazdasági ingatlanokat, kivéven azokat, melyek különös célokra rendelvek, a telepítési alaphoz csatolja, telepítésekre felhasználja.

Tekintélyes összeg ez. Nagymértékű állami beruházást jelent, mely azonban bőven meg fogja hozni gyümölcsét. A telepítési kölcsönök, a vételekbe fektetett tőkék 50 év alatt megtérülnek, így csak kamatvesztésről és az igazgatás által felemészendő összegekről lehet szó, mint közérdekű áldozatról.

Tekintettel azonban arra a várható eredményre, melyet a föld s az egyének adózőképessége s a mezőgazdaság és nemzeti erő fejlődése tekintetében az akcióval joggal remélhetünk, ezen összegek számba sem vehetők s neveléses szűkmarkuság volna e befektetések jogosultságát vitatni.

Javaslat megalkotásánál gondos figyelmet fordított a miniszter arra, hogy a telepekek boldogulása aránytalan követelések támasztásával ne akadályoztassék. Ezért eltekintve a különböző kedvezményektől, megengedi, hogy a tőketerlesztést csak gazdaságuk fejlődésnek indulása, a 3 év után kezdjék meg. Ez ugyan csak az állami telepítésekre vonatkozik, de minden telepítés- és ingatlan feldarabolásra irányadó a javaslat I. fejezetének 7. §-a melyben kimondja, hogy a telephelyek felosztása alkalmával ügyelni kell, hogy a telepek, a telepes és családja állásának megfelelő eltartására, valamint a telepes kötelezettségeinek fedezésére elegendő gazdasági alapot nyújtsanak.

Tekintettel a nagyarányú kívándorlásra, külön fejezetet szentel a javaslat a visszatelepülésnek.

E szakaszok a visszatelepülőeknek a közönséges telepeknél is nagyobb kedvezményeket biztosítanak. Így például, míg a telepítésnél általában 10% (közpirtokos telephelynél 20%) előzetes lefizetését követeli, a visszatelepülővel szemben megelégszik 5%-al, birtoka instruálására a szükséges élő és holt felszerelést kedvezményes árban engedélyezi s esetleg átköltözése költségeit is fedezi. Hasonlóképpen jár el az ingatlan feldarabolásnál, hol a visszatelepülőnek a vételár egy összegben való lefizetése esetén 5% árengedményt biztosít. Ha pedig a vevő nem rendelkezik a vételár előre fizetendő egyharmadával, megelégszik 10% óvadéklévelel s megengedi az egész vételár részletbeni törlesztését is. Ha a vételár egyharmada már lefizetett, a telekkönyvi tulajdon átíratásáról az állam gondoskodik.

A vegyes rendelkezések fejezetében találjuk az állami birtokpolitika érvényesítésének leghathatósabb eszközeit. — Elővételi jogot biztosít ugyanis minden jelenleg kötött birtokra, ha ezek kötöttségükkel bármi uton-módon felszabadulnának. Tekintettel arra, hogy hazánkban a kötött birtokok mily jelentékeny területet foglalnak el, kiváló fontossága van ennek a szakasznak, különösen azért, mert nemcsak az ez idő szerint ugyszólván abszolút kötöttségű egyházi, hitbizományi és alapítványi javakra, de a községi városi, törvényhatósági birtokokra és a közpirtokosságok, háttörvidéki vagyonszösszegek és urbérek közöstudaljonban birt ingatlanaira is kiterjed. A kényszereladásoknál feljogosítja a földművelésügyi miniszter képviselőjét a bánatpénz nélküli ajánlattételre, ugyszintén a bánatpénz és költségelölézés nélküli utóajánlatra. Ez a szakasz, mely-

hez hasonló a porosz és román birtoktörvényben is találunk, módot ad az államnak arra, hogy a birtokváltozásokat ellenőrizze s a nemzet és gazdaság szempontjából káros tulajdoncserét megakadályozza.

Az erdőkiecsérelésről szóló paragrafus kimondja, hogy aki mezőgazdasági ingatlanát az államnak birtokpolitikai célokra átengedi s a vételárnak megfelelőleg erdőterületet szerez, vagy birtokát erdőterülettel kicseréli, ezen jogügyletre vonatkozólag teljes bélyeg- és illetékmentességet nyer. Ezen intézkedés módot ad arra, hogy Beksics Gusztáv álma teljesedésbe menjen s a hitbizományok nagyobb anyagi áldozat nélkül elvonulhassanak a periferiák erdős vidékeire.

Az akció adminisztrálását telepítési hatóságok végzik, véleményező szerepe van e mellett a megyékben részben tisztviselőkkel, részben a megye delegáltjaiból alakult telepítési tanácsoknak és az országos telepítési tanácsnak. Az országos telepítési tanács a király által kinevezett 24 tagból és az érdekelt miniszterek megbízottaiból áll. Fontos ellenőrzést is gyakorol a telepítés felett és ha a miniszter a tanács véleményétől eltérőleg óhajt intézkedni, ezt csak a törvényhozás előzetes felhatalmazásának einyerése után teheti.

Ezek a földművelésügyi miniszter javaslatának főbb vonásai s ha végigtekintjük sorait, világos szakszaiból könnyűszerrel kiolvashatjuk tendenciáját. Földet adni a népek, talpra állítani a magyar kis- és közpirtokos s ezzel a magyar mezőgazdaságot. A magyar nép, a magyar föld iránti szeretet árad ki sorából s míg egyrészt elősegíti a gazdasági fellendülést, másrészt erős alapokat szolgáltat a nemzeti állam kiépítéséhez.

— márc. 13.

Március tizenötödike Sátoraljaúj helyben. A szabadság dicső napjának, március tizenötödikének hatvanegyedik évfordulóját méltó ünneplések keretében fogja megünnepelni Sátoraljaúj hely város közönsége. Városunk hazafias lelki közönsége méltó részt kér a kuruc Zemplén székvárosának az országos ünneplésből s hogy ezt az ünneplést minél szebbé, imponzánsabbá tehesse: holnap, vasárnap rendezi az emlékünnepeket. A város közönségét Dókus Gyula, Buza Barna dr. s Kincsesy Péter falragaszokon hívják fel az ünnepeken való részvételre, melyek istentisztelekkel kezdődnek. Holnap, vasárnap délelőtt 9 órakor a róm. kath., 10 órakor a ref. s 11 órakor az izr. templomban lesz ünnepléses istentisztelet a nagy évforduló tiszteletére. — Délelőtt fél 12 órakor a városi színházban polgári ünnepély lesz lelkes, hazafias műsorral, melynek számai közül kiemeljük Dókus Gyula megnyitóját, dr. Buza Barna emlékbeszédét s Farkas Andor szavallatát, ki saját költeményét adja elő. Az ünnepély lezárásul este a vármegyeház nagytermében nagyszabású társasvacsora lesz. A város közönségének ünnepén kívül ünnepséget rendez az évforduló emlékére folyó hó 14-én tagjai részére a sátoraljaúj helyi gyártelepi dal, zene és önképzőkör is, folyó hó 15-én pedig a sátoraljaúj helyi róm. kath. főgimnázium s a tanintézetek ifjúsága. A nagy napot megünnepeli a városi színház is. Folyó hó 15-én a színház Csókkirály előadása előtt Magas Béla adja majd elő a Magyar dal c. melodramát. Amint a vázolt keretből látható, holnap

ujra összefognak forni lelkesedésben, a nagy idők tiszteletében s a márciusi napokra való visszagondolásban a szívek s városunk közönsége mindenképpen méltóképp veszi ki részét a márc. tizenötödike visszatérésének megünneplésében, hogy megerősítse lelkét, szívét hazafiságban, hazaszeretben a szent március idusán a nagy időkre való visszaemlékezéssel s a nagy idők nagy lelkeinek kegyetes ünneplésével. *Dókus Gyula, Buzs Barna s Kincsesy Péter* felkérlik a város közönségét, hogy a tizennegyedikén tartandó ünnepségekre való tekintettel házaik már holnap, vasárnap lobogózza fel.

Helytelen tanügyi politika.*)

— márc. 12.

Nem kívánok hosszadalmas lenni, mert akkor bizonyára túl kellene beszélnöm azt a három hasábos közleményt, mely e t. lap 18-iki számában a fenti cím alatt látott napvilágot, csak egy-két gondolattal óhajtók a fenti címen a tárgyalat kérdéssről megemlékezni.

A feltétlen, a határozott nemzeti politikának vagyok barátja magam is. E korrekt nemzeti politika céljai egyik eszközének tartom az egységes, nemzeti szellemben véghez vitt népoktatást magam is azzal a határozott különbséggel, hogy ez egységes népoktatást nem a feltétlen, nem a tüzel-vassal keresztülvit államosításban találok, bármennyire keresem is, hanem ellenkezőleg az ily szellemben keresztülhajtott államosítások helyett, ahol egyik-másik ember abszolút tudatában élve az államosítás sikerének, valósággal rajong érte, én épen a nemzeti népoktatás szempontjából kárhözatosnak, sőt végzetesnek látom. Mert eltekintve a szülők ama természetes jogától, hogy gyermeküket oly jellegű és oly gondolkodásu tanító gondjaira bízhatják, amilyen lelkületüknek megfelel, eltekintve a jól felfogott és nemesen értelmezett liberálizmustól, mely e jogtól egyeseket és társaságokat meg nem foszthat s mely gondolkodásnak nemes öntudatán állottak az 1907. évi népoktatási törvény böles alkotói, tiltakozik ez eljárás ellen a fizika ama közönséges törvénye, mely akcióra reakciót támaszt, amely néha szomorú és sajnálatos megnyilatkozásokban szokott jelentkezni, mint felvidékünk egyik-másik nemzeti vármegyéjében tapasztalhattuk, amely reakció az erőszak ideig-óráig elfojthatja, de végkép ki nem irthatja.

Nem az erőszak az okos politika, hanem a célirányos s nemzeti szemponttókól vezérelt böles önmérséklés. Nagyon érezték ezt az 1907. évi törvény böles alkotói, azért a felekezeteket nemcsak hogy ki nem üldözték a népiskolákból, amint egyik-másik rajongó oly meggondolatlanul követeli, hanem ellenkezőleg a felekezeti népiskolák létjogosultságának álláspontjára helyezkedve az által, hogy iskoláik tanítóinak existenciáját az állami tanítókéval egy színvonalra helyezték, munkakedvüket s az oly készségesen segítő nemzeti állam iránti hűségüket növelték, mivel, de meg a hivatkozott törvényben lefektetett represszáliákkal elérték azt, hogy még a legfanatikusabb nemzeti vidékeken is ha más nem, legalább ezen, a tanító existenciáját oly érzékenyen veszélyeztető megtorlatási intézkedések úgy a felekezeti iskolaszékeket, mint tanítóikat (há! Istennek, az ilyenfajta száma napról napra apad) a nemzeti állammal szembeni esetleges nyílt állásfoglalástól vissza fogják riasztani, a

* Ily irányú több közlemény is érkezett már szerkesztőségünkhez, melyekre azok leközlése után fogjuk a saját észrevételeinket megtenni. Szerk.

mi nemzeti szempontból mindenesetre előnyösebb, mintha egy hit, vallás és erkölcs tekintetében a néptől teljesen idegen, amellott erőszakos fellépésű és modoru állami tanító állami iskoláját a néppel in perpetuum et ultra meg fogja utáltatni. Előbbi esetben van remény és pedig nagyon is a realitáson alapuló remény, hogy az államilag segélyezett hitfelekezeti iskola növendékeit ha lassan is, de lépésről-lépésre biztosan haladva a nemzeti nagy gondolatoknak meg fogja nyerni, utóbbi esetben, ha csendőrszuronyokkal és folytonos exekucióval a nép fiát iskolája megtanítja is 5-6 éven belül a magyar szóra, legfeljebb csak magyarul is tudó ellenséget nevel a hazának.

Bírálja meg a nagyközönség, nem nagyobb szolgálatot tett-e a hazának az 1907-iki törvényben lefektetett sok böles gondolat, mint néha a fanatizmusig izzó gyűlölet, mely pedig rossz tanácsadó szokott lenni. En az előbbiekkal tartok, s így látom én a nemzeti kulturát a legbölesebb alapokon.

Kár továbbá az a tulságos aggodalmaskodás, mintha szegény hazánk egy-kettőre kracholna, mert azt a néhány ezer felekezeti iskolát segélyben részesíti. Nem kell hozzá nagy matematikai érzék s egy-kettőre belátjuk, hogy még a legmaximálisabb segély mellett még akkor is, ha mindegyik tanítónak a teljes fizetését adná meg államsegély alakjában, legalább is az iskola fenntartási, biztosítási stb. költségeit takarítja meg, ami minden legkisebb iskolánál is meg van évi 3-400 kor.

Az sem olyan veszedelem, hogy ime, riadj magyar, mert ismét baj éri az államkincs árát, hiszen egyik-másik községben 3-4 felekezeti iskolát kell segíteni. Dehogyan éri baj! Hiszen itt is csak megtakarít! Mert ismét vegyünk iront s vessük papírra a numerosokat. Első sorban is, ott bizonyára van a 3-4 felekezetenek együttréve annyi tanköteles növendéke, hogy számukra állami iskola alakjában is biztosan 3-4 tanerő szervezése válnék szükségessé. Ezt mindenki annál inkább akceptálja, mert hiszen tudvalevő, hogy államsegélyt is csak egy bizonyos minimális létszám mellett kaphatni. Marad tehát ez veszedelmes községben 3-4 felekezeti, vagy ha a körülmények másként alakultak, 3-4 állami tanító. Előbbi esetben a 900 koronás államsegély mellett is megtakarít az állam 3-400 korona fizetést s megtakarítja az iskola fenntartási költségeit.

De különben minek is az a sok beszéd? Igen jól érzi azt mindenki, ki a Gálszécsen iródott s a Zemplén 18-iki számában „Helytelen tanügyi politika” cím alatt megjelent siralmakat s nemzeti aggodalmakat olvasta, hogy ez mind egy praeludium akart lenni, mely a kedélyeket praeparálja a legutolsó pontban foglaltak iránt.

Erre csak az a válaszom, hogy azok az urak, ha ugyan többen is vannak a cikkírón kívül, kik most oly fennhangon lármáznak s kik egy igazán hazafias, (mert erről megnyugtatom a cikkíró is,) de véletlenül róm. kath. jellegű népiskola létesítésének ügyét érdemesek voltak még e t. lapban is felpanaszolni, hol voltak évtizedeken keresztül? Ha a hazafias nevelést oly nagyon a szívükön viselik, amit feltételezek, miért nem tördöttek előbb a hóri népoktatás ügyével, miért csak most, mikor egy emmenter hazafias felekezet egy magyar, de hitvallásos iskolát kíván községében magáénak vallani. S ha tördöttek vele s állami iskolájukkal befagytak, nem az e a józan konkluzió, hogy állami iskola Hór község lakóinak nem kellett? Miért zaklatnak bennünket most, mikor hazafias, de hitvallásos iskolát óhajtunk nyitni. — Lépjenek velünk nemes versenyre, higgyék el, ha önök pl. ref. iskolát nyitnak, szót sem szólunk ellene, de

rajta leszünk, hogy iskolánk nivója legalább is magasabb legyen, mint az önöké.

Zemplén vármegye általam igazán nagyrabecsült tanfelügyelőjét pedig s az igen tisztelt köz. bizottság minden egyes tagját sietek megnyugtani, hogy felekezeti békebomlásról szó sincs, mi senkit nem bántottunk, nem bántunk s bántani nem fogunk, míg csak bennünket nem provokálnak. Ez lehet egy rosszindulatu álomlátás, de semmi körülmények között sem valóság.

Kristóf Lajos,

vásárhelyi róm. kath. plebános.

VÁRMEGYE ÉS VAROS

(A vármegye tavaszi közgyűlése. Zemplén vármegye törvényhatósági bizottsága rendes havi közgyűlést folyó hó 23-án délelőtt tartja meg a vármegyeház nagytermében. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. A vármegye 1908. évi közigazgatási, árva és gyámhatósági zárszámadásának tárgyalása. 2. Az alispán évnegyedes jelentése a közigazgatás általános állapotáról. 3. Belügyminister leirata a vármegyei nyugdíjalapról szóló szabályrendelet módosítása tárgyában. 4. Belügyminister leirata a fegyvertartásról szóló szabályrendelet megalkotása tárgyában. 5. Belügyminister leirata a vármegyei díjnokok fizetésének és szolgáltatási viszonyainak rendezéséről alkotott szabályrendelet tárgyában. 6. Belügyminister leirata a Kossuth-szobor elhelyezése tárgyában. 7. Belügyminister leirata Viczmándy Ödön volt vármegyei főjegyző nyugdíjazása tárgyában. 8. Kereskedelemügyi minister leirata a fogadó, vendéglő, kávéház és kávémérési ipar gyakorlásáról szóló szabályrendelet tárgyában. 9. Kereskedelemügyi minister leirata a Sátoraljajhelyben felállítandó üzletvezetőség tárgyában. 10. Hajdu vármegye, Debreczen és Kolozsvar szab. kir. városok átiratai a „Ne temere” kezdetű pápai dekretum érvénytelenítése tárgyában. 11. Turóc vármegye átirata a községi és körjegyzők nyugdíj ügyének egységes rendezéséről tárgyában. 12. Pozsony vármegye átirata az általános vasárnapi munkaszünet kötelező kimondása tárgyában. 13. Pozsony vármegye átirata a pornografiai irodalmi termékek és detektivregények árusításának betiltása tárgyában. 14. Abauj-Torna vármegye átirata a vármegyei számvévségek vissza állításáról tárgyában. 15. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye átirata a vármegyei pótdadók kivételének és kezelésének egyszerűsítése tárgyában. 16. Komárom vármegye átirata a gazdakörök szervezése tárgyában. 17. Ung vármegye átirata a kötelező lépene oltásról szóló szabályrendelet tárgyában. 18. Alispán javaslata a Homonna—Tavarna—csemernyei törvényhatósági közut államosítása tárgyában. 19. Alispán javaslata a Tavarna—ujszomor—jeszenőci viczinális utnak a törvényhatósági utak sorába leendő felvétele iránt. 20. Alispán javaslata főszolgabírói lakások és hivatalos helyiségek építése tárgyában. 21. Alispán jelentése az új vármegyeháza építésére beérkezett pályatervek felülbírlatáról. 22. Alispán javaslata a milléniumi és ellenállási éveknek a községi és körjegyzők, valamint a segédjegyzők szolgálati idejébe kétszeresen leendő beszámítása iránt. 23. A közigazgatási bíróság leirata Fritsch Albert és társai végkielégítési ügyében. 24. Zemplén vármegye gazdasági egyesületének indítványa a hegyvidéki kirendeltség hatáskörének kiterjesztése tárgyában. 25. Az „Erzsébet” kózkórház kibővítése érdekében készített terv díjazására megszavazott 1000 korona kiutalása. 26. Az 1908. évi anyakönyvi tiszteletdíjak és államsegélyek számadása. 27. A Kásztentbaum Márton-féle alapítvány 1908. évi számadása. 28. A vármegyei kéményseprők kérvénye a kéményseprési szabályrendelet módosítása iránt. 29. A szomtori körjegyzőség rendszeresítési ügye. 30. Sátoraljajhely r. t. város képviselőtestületének határozata a

Rákóczi-szobor alap javára eddig befolyt összegnek a vármegye részére leendő átengedése tárgyában. 31. A községek költségelőirányzatai és zárszámadásainak tárgyalása. 32. A már beérkezett és még beérkezendő összes a közgyűlés által intézendő ügyek. — Az állandó választmány ülése folyó hó 22-én délelőtt 9 órakor lesz megtartva.

(Betöltendő állások a megyénél.

A velejtei körjegyzői állásra a sátoraljajhelyi főszolgabíróhoz beadandó kérelemmel folyó hó 22-ikéig, az alsógyertyáni segédjegyzői állásra a varannói főszolgabíróhoz benyújtandó kérvénnyel folyó hó 18-ikéig lehet pályázni. A parnói szülészónői állás elnyerése iránti kérelmek f. hó 20-ig adandók be a gálszécsi járás főszolgabírájához.

(Vadászati jogok bérbeadása.

Alsóberek község vadászterületén gyakorolható vadászati jog március 17-én d. e. 10 órakor, Gödrös község vadászati joga f. hó 22-én d. e. 10 órakor fog az illetékes községi bírói házaknál bérbeadni.

HIREK.

A „Kazinczy-kör” a művészetért.

— márc. 12.

A zemplénvármegyei „Kazinczy-kör” választmánya folyó hó 15-én nagy érdekességgel bíró ülést tartott, melyben olyan határozatokat hozott dr. Hornyay Béla igazgató elterjesztésére, melyek méltán megérdemlik, hogy azokkal bővebben foglalkozzunk.

A választmány első, nagyfontosságú határozata az, hogy a világhírű Svárdström nővéreket szerződötteti a kör egy hangverseny megtartására. Ez elhatározásra az vezette a kör vezetőségét, hogy Sátoraljajhely város s vidéke közönségének, s a Kazinczy-kör tagjainak alkalmat adjon arra, ha áldozattal is jár az, hogy magasabb művelvezetnek lehessen részesévé. A világhírű Svárdström testvérek énekes quartettje világkörútján olyan diadalokat, sikereket aratott, hogy minden műpártolóban felébred a vágy művészetükben gyönyörködni. Ezt fogja most tagjainak s közönségünknek lehetővé tenni a kör vezetősége a Kazinczy-körben f. hó 22-én rendezendő hangversenyen, melynek műsorát a Svárdström nővérek énekesquartettje tölti ki.

Közönségünknek e hangverseny a kör gondoskodása révén alkalmat fog adni csodálhatni azt a megfeytetetlen talányt, melyben finom előadásuk kristályos intonációjukkal úgy párosul, hogy a szakzenészt is bámulatra ragadja. De el lesz bővölve a közönség a svéd énekesnők csodálatosan precíz magyar szövegkiejtésétől, melyben Tarnay kiváló szerzeményeit (Ősz utója, stb.) fogják interpretálni. — Amit Walborg asszony, Sigrid s Astrid kisasszonyok produkálni fognak: abban közönségünk feledhetlen művelvezetet fog találni.

A hangversenyre a jegyek előre Kincsesy Péter gyógytárában lesznek megváltathók a következő áron: támlásszék tagoknak 5, nem tagoknak 7 kor., számozott hely tagoknak 4, nem tagoknak 6 kor., karzat első sor tagoknak 5, nem tagoknak 7 korona, karzat második sor tagoknak 4, nem tagoknak 5 korona. Alóhely tagoknak 2, nem tagoknak

3 korona lesz. Látható tehát, hogy közönségünk sokkal kisebb árak ellenében juthat a kör igazgatójának gondoskodásából a magas zenei élvezethez, mint más városok közönsége.

A hangverseny rendezésétől eltekintve a Kazinczy-kör hivatása helyes felfogásáról tanuskodott akkor is, mikor agilis igazgatója dr. Hornyay Béla szép eszméjét magáévá téve elhatározta, hogy Neogrady Antal itt rendezett képművészetének egyik legszebb alkotását, melyet Dókus Gyula s dr. Hornyay Béla fognak kiválasztani, megveszi s azt a tagok között kiosztatja.

A Kazinczy-kör úgy ez elhatározásával, mint a Svárdström hangverseny rendezésével bizonyoságot adta műszereténnek s annak, hogy a művészi célok pártfogásáért tagjai érdekében áldozatokra is képes. S mert nemes misszióját így fogja fel ez engedi remélni, hogy ez a kulturális egyletünk hűen a mult tradícióhoz nagy feladatok betöltésére van hivatva a jövőben is. Közönségünk a kör vezetősége iránti elismerésének mivel sem adhatja jobban tanujelét, mintha áldozatkészen s nemes törekvéssel segít diadalra vinni a nemes intenciókat.

— **Sátoraljaujhelyi küldöttség a kassai megyés püspöknél.** Említettük, hogy a r. kath. templom építési bizottsága képviselőiben küldöttség alakult oly célra, hogy Fischer-Colbrie Ágost megyés püspöknek a sátoraljaujhelyi r. kath. templom építési terveit, költségvetését bemutassák. Ez a küldöttség folyó hó 11-én tisztelgett a kassai megyés püspöknél. Résztvettek a küldöttségben Besseney István apát-plebános, dr. Hornyay Béla, Kincsesy Péter, dr. Kiss Ernő s dr. Ambrózy Ágoston. A püspök rendkívül nyájasan s szeretetteljesen fogadta a küldöttséget s örömet fejezte ki, hogy egyházmegyéje egyik legelőkelőbb helye Sátoraljaujhely városa oly lelkesen és önzetlenül fáradozik a hitélet felvirágoztatásán. A küldöttség azután bemutatta a püspöknek a sátoraljaujhelyi r. kath. templom építési terveit, költségvetését, mely ugy egészében, mint részleteiben megnyerte a püspöknek tetszését és jóváhagyását. Délben a püspök sátoraljaujhelyi vendégeit házi papjai jelenlétében ebéden látta szívesen.

— **Halálozás.** Bettelheim Márton helybeli sörnagykereskedő folyó hó 10-én élete 63-ik évében elhalálozott. Az elhunyt egyike volt városunk agitativ üzletembereinek, tagja volt a vármegye törvényhatósági bizottságának s alapító igazgatója a sátoraljaujhelyi kölesönös önszegélyző hitelszövetkezetnek, mely a haláleset alkalmából külön gyászjelentést adott ki. Az elhunyt közbecsülésben álló polgárt folyó hó 11-én temették el nagy részvét mellett.

— **A „Kazinczy-kör“ estélye.** A „Kazinczy-kör“ folyó hó 17-én d. u. 6 órakor igen érdekes estélyt tart, mely estélyen dr. Mazy Engelbert tankerületi főigazgató „Az erkölcs az otthonban“ címmel szabad előadást tart; azután Vitéz Liszy Kornélia urnó művészi zongorajátékával fogja gyönyörködtetni a hallgatóságot s végül dr. Buza Barna tart felolvasást „A virágról az életben és művészetben.“

— **Eljegyzés.** Dr. Kálmán József beregszászi ügyvéd folyó hó 7-én jegyezte el Weinberger Annát, öz. Weinberger Sámuelné leányát Pazdicsón.

— **Sorozás.** A „Magyar Király“ nagytermében folyó hó 9-én s 10-ikén folyt le a sátoraljaujhelyi járás állítási köteleseinek sorozása. A fősorozás

Dókus Gyula polgári elnök s Kerékgyártó honvéd-alezredes elnökletével rendben folyt le. Az állítási kötelesek legnagyobb része besorozva lett s közülök már a sorozás első napján 82-öt találtak alkalmasnak katonai szolgálataira. A bizottság most a többi járások székhelyén fog sorozni s legvégül május hóban kerül sorra Sátoraljaujhely város.

— **Elmaradt zsur.** Az izr. nőegylet elnöksége ez uton tudatja az egylet tagjaival és a n. é. közönséggel, hogy a folyó hó 14-ére hirdett zsur elmarad.

— **Öngyilkosság Sátoraljaujhelyben.** Folyó hó 10-ikén, szerdán délután öngyilkossági kísérletet követett el magán egy, Bánócy Kálmán péküzletben alkalmazott péksegéd. Az önmaga ellen kezét emelt fiatal péksegéd Groszmann Péter volt, ki ismeretlen okból revolverből mellébe lőtt. A lövés zajára s a test zuhanására betódult házbéliek az öngyilkost már vérében lették a sőtőház mellett, mikor odafutottak. A lövés a szerencsétlen embernek mellét érte s a golyó mélyen behatolt a nemes szervek felé. Az öngyilkosságról azonnal értesítették a rendőrséget, mely haldokolva, mellében életveszélyes sebbel szállította fel az Erzsébet kórházba. Az öngyilkosság okát, mely a 24 éves fiatal segédnek kezébe adta a fegyvert — nem tudják. Az öngyilkosság híre nagy csoportosulást idézett elő a péküzlet előtt, mely csak akkor oszlott szét, mikor az öngyilkossági kísérletet elkövetett péksegédet felvitték a kórházba, hol életveszélyes sebével ápolás alatt áll.

— **Zárlat feloldás.** A negyven napal ezelőtt elrendelt zárlatot Schmidt Lajos rendőrkapitány feloldotta. A kutyák gazdái azonban a feloldott zárlat ellenére is kötelesek ebeiket szájkosárral járni, mert az enélkül kóborló ebek elfoghatnak, kiirtatnak s gazdáik 40 koronáig terjedhető büntetéssel fognak sújtani.

— **Tüzeset.** Folyó hó 12-én este 7 óra tájban tüzi láma verte fel Sátoraljaujhely városnak a villanygyári épület melletti negyedét. Friedmann Mór borszáritójában keletkezett a tűz eddig még meg nem állapított okból, valószínűleg vigyázatlanság folytán s csakhamar füst tödült ki s lángok csaptak ki az épületből. A környéken nagy riadalom támadt s úgy látszott, hogy a tűz oly vehemens, hogy nem lehet lesz megfékezni. A jelzésre azonban tüzoltóságunk dicséretes gyorsasággal jelent meg a helyszínén s a tüzesapra szert s sugar csakhamar működni kezdett. A tüz-hirre összecsendült néptömegnek nem akad nézni valója, mert a tüzoltóság derekas munkája megfékezte a kitört tüzet s beoltotta, még mielőtt a tulajdonos nagyobb kárt szenvedett volna. A tüzeset színhelyén megjelent a honvédség egy készülsége is, mely derekasan nyújtott segédkezt a tüzoltóságnak. Egy negyedóra alatt a tüzet elfojtották a szomszédok lelki megkönnyebbülésére.

— **Megjutalmazott gazdasági esemény.** A földmivelésügyi miniszter Ladics György zalaeszkai uradalmi bérest hosszú és hű szolgálataért 50 koronával és elismerő oklevéllel jutalmazta.

— **Egy üdvös rendelet.** Bajusz Andor nagymihályi főszolgabíró üdvös rendeletet adott ki újabbban, melyben megtiltja a lakodalmaknál a három-négy napos mulatozásra szóló engedély kiadását. Ezek a három-négy napos lakodalmi mulatozások ugyanis rendszerint csendháborítással, verekedéssel, rendezetlenséggel végződtek s a községek lakosságának testi épsége is veszélyeztetve volt. Bajusz főszolgabíró nagyon helyesen járt el, mikor a mulatozások engedélyezése kiadását korlátozta, illetve csak azoknak helyezte kiállításba, akik megelőgszenek az egy napig tartó lakodalmi dinom-dánommal is. A többi már ugysem vidám mulatozás, de duhaj-

kodás, rendezetlenség, melylyel a lakodalmas fiatal legény-nép sokszor visszaél.

— **A színházi zenekar hangversenye.** A színházi zenekar hétfőn, folyó hó 15-én hazafias magyar műsossal hangversenyt fog rendezni Kadlacs Rezső karvezető vezetésével a Központi Kávéházban. Az élvezetesnek ígérkező hangversenyre felhívjuk a közönség érdeklődését. Kezdeté a színházi előadás után.

— **Fürdőkádak eladása.** A helybeli közkórházból kiselejtezett, de jó karban lévő 10 drb. fémfürdőkád f. hó 18-án d. e. 10 órakor a kórházban árlejtés útján el fog adatni. A kádak darabjának eredeti ára 90 kor.

— **Csöd.** Pével Ferencné tolesvai kereskedő ellen a sátoraljaujhelyi kir. törvényszék csődöt rendelt. Csödbiztos Wieland Lajos kir. ítélőtáblai bíró, tömeggondnok dr. Szécsen Vilmos tokaji ügyvéd, bejelentési határidő május 27.

— **Állat az emberben.** A H. és V. írja: Jánosvágáson Lefkovic Izku szatócs becsült egy hét éves leány-gyermekeket üzletébe és vadállati vágtyát akarta kielégíteni rajta. Szerencsére egy nagyobb leány vásárolni akart valamit a boltban és amiért zárva találta az ajtót, az ablakon benézett és látta a vadállat ocsmány gaztettét, nyomban lármát csapott és így szabadult meg a gyermek egy marék szencukorkával a kezében. A merénylet híre rögtön elterjedt a faluban s a csendőrség is kinyomozta már e szörnyű felősságot, melyet az ügyészséghez feljelentett. Az 55 éves nyomorék és agglegény Izku, aki rüt, mint a mélységes pokol, állhatatosan tagadja szörnyű bűnét. Az egész vidék népe fel van habborodva a bestiális ember iránt. Ki tudja mennyi hasonló bűn terheli sötét, buja lelkét e csuf embernek.

— **Cégbejegyzés.** A sátoraljaujhelyi központi takarékpénztár r. társaságánál Davidovics Adolf, dr. Friedmann Ármán és Reichard Lajos igazgatósági tagok cégbejegyeztettek.

— **A mezőgazdák érdekelni fogja,** hogy az utóbbi két évben az impregnált répamag körül keletkezett vita és a szaksajtóban fejlődött tollhare jelenleg mily fordulatot vett. Határozottan annak a pártnak győzelmével végződött, mely az impregnált répamag mellett foglalt állást. Ugyanis mint értesülünk a répamag a répamag termelés hazájában Quendlinburgban (Észak-Németország) gazdák és kereskedők kívánságára „Répamagot Impregnáló Vállalat“ létesült Waegener és Társa cég alatt, a hol bizonyos illeték ellenében ugy gazdák, mint kereskedők impregnáltatathatják répamagjaikat. Ezen a mezőgazdaságra fontos vállalat hónapok óta van üzemben és mint halljuk, rendkívül igénybe van véve. Így tehát a gyakorlat ismét rácsófolta a hivatalos, szürke teoriára és az a tudomány, mely az impregnálás ellen agitált, csődöt mondott. Hogyan is mondta boldogult Pulszky: „A kutya ugat, a karaván halad.“

DUNKY FIVÉREK

cs. és királyi udvari fényképészek műtermében készülnek, Sátoraljaujhely Fötér 9.

Csak elsőrendű modern irányzatú minták művészi kivitelben.

— **Szülőjtványok:** bátai, erdei, ezerjő, furmint, járdovány, muskatál, mustos, dinka, olasz rizing, szlankamenka stb. Csaba gyöngye s különféle csemegefajok, továbbá gyökere vadvevők kaphatók ojtványiskolában. Kivánatra árjegyzéket küld Fischer Lajos, Miskolcra.

— **Eladó lámpa.** Egy szalonba való álló lámpa majolika díszítéssel jutányos árért eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Szoptató anyák

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsio használat által.

Kimerültség megszűnik

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

s a csecsemő rózsásabbá, vidámabbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármily válságos percében, a

SCOTT-féle Emulsio

erőt kölcsönöz, batorit, s emellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Foulard-selyem

méterje 1 kor. 15 fil.-től kezdve bluzra és ruhára. Frankó és már megvásárolva házhoz szállítatik. Gazdag minta választék postafordultával.

HENNEBERG selyemgyáros Zürich.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap: d. u. Czigány.

este: Erdészleány.

Hétfő: Magyar dal. — Kállayval. — Csók király.

Kedd: Kállayval Koldus gróf.

Szerda: Tolvaj.

Csütörtök: Kassandra.

Péntek: (Zóna) Tatárjárás.

Szombat: Kállayval Baba.

** **Requiem Polgár Béláért.** Hétfőn folyó hó 15-én reggel a sátoraljaujhelyi róm. kath. templomban requiem lesz néhai Polgár Béla színházigazgató lelki üdvéért. A requiem annak ünnepélyessé tételé céljából s hálás kegyelele kifejezésésképpen közre fognak működni a színházi zenekar, valamint az énekkar is.

** **Március 15. a színházban.** Az öz. Polgár Béláné szintársulata hétfőn, folyó hó 15-én diszeloadás keretében áldoz hazafias, kegyeletessé érzéseinek. A március idusának megünneplésére rendezendő diszeloadás a „Csókkirály“ előadása előtt egy magasztos melódra kerül bemutatásra, mely meglepetésszerű csoportokkal lesz élénkítve s nagyon sok szép zeneszám van benne. A melódra nagyhatású szövegrészét Magas Béla fogja elszavalni. Közönségünk gyönyörködtető s lelkes művészi élvezetnek lesz birtokosává, ha minél impozánsabb számban való részvételével igyekszik sikeressé tenni az ünnepi diszeloadást.

** **Izrael. A Visszatérés Jeruzsaleméből** revanch darabjának az Izraelnek folyó hó 9-én tartott bemutató előadása oly nagy számú közönséget vonzott, melyet ez a darab igazán nem érdemel meg. A darab címe azt sejteti, hogy a darab érdekes drámai keretben a klerikalizmus s antiszemitizmus kérdésébe markol bele s eldönti a nagy kérdést egy rég várt, szerencsés megoldással. S a megnyugvást keltő megoldás helyett kapunk egy valószínűtlen, hihetetlen családi drámát, mely a nagy ellentétek miképi kiegyezésének halvány perspektíváját se nyújtja, kapunk a hatalmas érdekek összeütközéséből eredőleg várt harc helyett egy merőben naiv küzdelmet, melyet a feudális arisztokracia egyik vezérférfia De Croussy Thibald herceg a zsidó Gottlieb bankárral viv meg. A Bernstein irodalmi mezején is hanyatlást

jelentő tendenciozus darabban a két harcoló fél küzdelmét, mely a drámai csomó megoldására lenne hivatva, lehetetlenné teszi az a valószínűtlen véletlen, hogy a feudális arisztokráta a zsidónak természetes fia. A fenséges, drámai küzdelem így fel lesz áldozva a tendenciának s a harcok felek tehetetleneké lesznek egymással szemben, mert az antiszemita herceg s a zsidó bankár drámai eclaitja helyett az apa és fia családi drámájának izgatós érdekes, de kordéreksek megoldására egyáltalán nem hivatott küzdelmét kapjuk. Egy hatásos drámai jelenet van az egész darabban. Thibald herceg s Agnes hercegnő második felvonásbeli nagy jelenése, mely mesternek mutatja Bernsteint. Ezt a jelenetet Harmath Zseni s Szőregh Gyula hatással, finom felfogással s nagy drámai érzéssel játszották meg. Magas Béla Gottlieb bankár lehetetlen szerepében adta tanúságát drámai iskolázottságának, fegyelmességének. A Gottlieb jelmeze rejtély. Agresszív, vakmerő zsidó s mégis alázatos. Hol a zsidó kerekedik benne felül, hol az apa. A szerző nem döntötte el azt a problémát, hogy a faj vagy a vérség szeretete ur-e rajta s melyik benne a diadalmas. Gottlieb a darabban semmi más, mint egy indifferens közeg, ki azért van, hogy tendenciozus szövegeket adjon le. Nem cselekszik semmit, csak beszél. Gottlieb annyira nem kell a darabban, hogy akinek egy kis drámai érzéke van, észreveszi, hogy Gottlieb színrehozatala nélkül ezt a drámai színművet sokkal hatásosabban lehetett volna felépíteni. — Magas Bélának is volt annyi drámai érzéke, hogy ezt észre vegye, s saját művészetével tegye Gottliebot cselekvő egyénné ahelyett a lélektelen phonográf helyett, minek a szerző a darabba ezt az alakot beállította.

** Dollárkirálynő. Ezt a Bécsből portált operettet — a mult szezon során többször láttuk már — hosszú időn át műsoron fogja tartani még a muzsikája. Csupa pompás ötlet ez a muzsika; lágy és megvesztegetően színes és valami elapadhatatlan érben önti a zenekarból a minden hajlásokban elegáns melodiákat. A szerda esti repriz íreg egyenesen meglepő volt. Színnel és ötletesen állította a társulat színpadra az egyébként jámbor historiát, mely magyar formájában a Vanderbilt-Széchenyi ház persziflázának készült. A vezető női szerepet Kállay Jolán vitte és annyi gazdagság és annyi szilaj, vervvel megszólaltatott szubrett-készség ömlött el az alakításán, hogy kevés magyar operett színésznő tudna vele megbirkózni ebben a szerepben. A hangjának van valami üde, szomorús csengése, úgy, hogy azon át tisztán, minden szépségében érintetlenül kaptuk a Fell muzsikát. Temperamentummal és sikeresen állották meg mellette a helyüket Belezny Margit, Szabolcsi Jozsefné és elsősorban Váradi Márton.

** Keserű mézesetek. (Bemutató előadás.) Kövesy Albert ötlet nélküli, cselekvénytelen darabjának bemutatója folyó hó 11-én került színre a városi színházban a darabhoz méltó előadásban. A darabban alig van helylyel közzel valami felcsillanó szellemesség, alig fűszerez egy-egy ötlet az erőszakos bonyodalmat, szóval azon darabok közé tartozik, melyek azért születnek, hogy minden hatás, siker nélkül kerüljenek le a műsorról. Jó szerep sincs a darabban és így történt, hogy színészeink sem ambicionálták maguknak a rossz darab sikerre juttatását. A szerepeik pontos betanulására se fordítottak elég gondot s igazán kemény kritikát kellene mondanunk ha meg akarnánk emlékezni az egyes szereplők által elért eredményről. Minden-

esetre az indokolta az elveszett játék kedvet és törekvést, hogy a darabban nincs egyetlen szerep, mely a szereplő színészt tehetsége érvényesítésére csábíthatta volna. Azon egy pár szereplő is, ki ambícióval dolgozott, hálátlan munkát végzett.

** Komédiások reprize folyó hó 12-én került színre. Az előadás szép sikere volt Jászay Mariskának, ki szerepét ambícióval, általános hatással játszotta meg, valamint Szőreghnek, Szabolcsinak, Magas Bélának s Agotainak.

** Érdekes repriz. Folyó hó 16-án a társulat Leon Viktor érdekes meséjű „Koldus gróf”-ját eleveníti fel. Ascher Leo kellemes zenéje szépen fog érvényesülni, mert az énekes szerepeket igen jó kezekben vannak. Jessiet Kállay Jolán, Malonát Jászay Mariska, Karinszkyt Váradi Márton, Slippelt Szőregh fogja alakítani.

IRODALOM.

Életbeléptető rendeletek a csekk-törvényhez. A napokban jelentek meg az egyes miniszteriumok rendeletei, melyekkel e törvény életbeléptetése szabályoztatik. Ezeket a rendeleteket most dr. Ruzs Andor a bp. pénztár és giroegylet h. igazgatója függelék gyanánt felvette a magyar csekk-törvényt magyarázó kézikönyvébe. Akik most beszerzik ezt a könyvet, immár az egész anyagot együtt kapják, akik pedig már előbb megvették, forduljanak a kiadóhoz, Benkő Gyula Grill-féle könyvkereskedéshez Budapest, mely azt nekik ingyen megküldi. Magának a munkának 4 kor. 20 fillér az ára s kapható minden hazai könyvkereskedésben.

A „Vasárnapi Ujság” március 14-iki száma első helyén Petőfi új arcképét közli, Benczúr Gyulának a Petőfi-ház részére készült festménye után. A többi képek a Petőfi-múzeum eddig berendezett részeit, a balatonvidéki csipkeverő iskolát, táj- és genreképeket Szerbiából, Szopos Sándor és Rinyi Endre művészi rajzait stb. mutatják be. Temérdek szép-irodalmi olvasmány: Mikszáth, Fröhlichné Kaffka Margit, Lenkei Henrik, Kosztolányi Dezső, Williamson és Tonelli Sándor tollából, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedéve négy korona, a „Világ-kronika”-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. szám.)

KÖZGAZDASÁG.

Felhívás

a tokaji borvidék bortermelőihez.

— márc. 14.

Az új bortörvény életbelépésével új korszak nyílik meg a tokaji borvidék életében. De maga a törvény, bármilyen helyesek is a rendelkezései, csak alap lehet arra, hogy azon elindulva segítsünk válságos helyzetünkön. Ezért kétszeres kötelességünk most, hogy a jó alkalmat felhasználva, megmozduljunk s igyekezzünk kedvezőbbé tenni boraink értékesítési viszonyait.

Legnagyobb bajunk az, hogy borainkat nem ismerik. Tudja a világ, hogy van tokaji bor s hogy ez a borok királya, de a sok visszaélés folytán már eleve bizalmatlan minden bor iránt, amit tokaji néven kínálnak. Nem tudja, hogy igenis lehet valódi tokaji bort aránylag olcsón kapni, nem tudja, hogy e végett hova kell fordulnia?

Szóval ma már cégér kell a jó bornak is. Tapasztalás igazolja, hogy kisebb mértékű hirdetéssel is, ha reális árak, feltétlen jó minőség és pontos kiszolgálás járul hozzá, nagyon szép eredményeket lehet elérni s jó vevő közönséget biztosítani. — Mennyivel többre mehetnénk, ha egyesült erővel hirdetnők a borainkat s ismertetnők meg a világot a tokaji borvidék viszonyaival!

Ez a megfontolás vezette a Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület szőlészeti és borászati szakosztályát arra az elhatározásra, hogy időszaki lapot ad ki, amelynek célja legyen a tokaji bortermelés helyzetét, viszonyait, a bor kitűnőségét, hozzáférhetőségét ismertetni s a tokaji bor iránt való érdeklődést a nagyközönségben felkeltetni.

A lap csinos kiállításban egyelőre 30 000 példányban negyedévenként egyszer jelenne meg a tokaji borvidékre vonatkozó közleményekkel s bortermelők és kereskedők hirdetéseivel. Magyar, német és lengyel nyelven adnók ki s ingyen küldenők egyelőre szét Magyarországra és az osztrák birodalomba.

Maga a lap három részből állana. Első része a tokaji borvidékre vonatkozó ismertető közleményeket hozna, második része közlőné állandóan a bortermelőké borkészletét, harmadik részében hirdetések lennének.

A borkészletek rovatában minden bortermelő bejelentett bormennyisége közölve lenne, természetes úgy, hogy minden borfajnak külön sor jutna. Fizetni kellene minden sor után évenként, tehát négyszeri közlésért 4 koronát. Mindenki tetszés szerinti számú sort vehetne igénybe.

Látható, hogy ez a képzelhető legjutányosabb hirdetési módja a tokaji boroknak. A terv akkor valósulhat meg, ha minél többen és több sorra jelentkeznek.

Együttal, miután a 4 koronás díj a lap fenntartására még nem lesz elég, nagyobb bortermelőktől s más érdekeltektől, így a tokaji borvidék községitől s a tokaji borvidék területén működő pénzügyintézetektől s vállalatoktól ezen felül külön adományokat is kérünk a közérdekű célra. Ugy az adományok, mint közzétételi díjak aláírása 3 évre kötelező, mert csak így lehet a lapot megindítani.

Hirdetéseket külön megállapodás szerint vesz fel a lap.

A lap költségeihez való hozzájárulásra szóló felhívás és aláírási ív a Tokaj-Hegyalja összes községeiben néhány termelőnek oly kérelemmel küldetett meg, hogy a gyűjtéseket foganatosítani sziveskedjenek. Megküldettek azok egyszersmint az összes, nem a Hegyalján tartózkodó tokaj-hegyaljai termelőnek is. Ha netalán a cím elégtelensége miatt az aláírási íveket egyesek nem kapták volna kézhez, egyszerű megkeresésre készséggel küld ilyeneket az egyesület titkári hivatala.

Felkérjük az igen tisztelt termelőket, hogy az aláírási ívet a Gazdasági Egyesület címére, a pénzt pedig a Sátoraljaujhelyi Takarékpénztárba Sátoraljaujhelybe minél előbb beküldeni sziveskedjenek.

Az aláírástól egy évi összeg a gyűjtők által már most felvehető, illetve bárki által beküldhető. A be-

küldött összegek havonként a Gazdasági Értesítőben lesznek nyugtázva.

Olyan hosszú tespedés és megpróbáltatások után ideje már, hogy megmozduljunk, életjelt adjunk magunkról s igyekezzünk kivívni magunk számára azt a jobb sorsot és felvirágzást, melyhez borunk hasonlíthatatlan kitűnőségénél fogva jö-günk van.

Hazaifni tisztelettel:

Thuránszky László,
szakosztályi elnök.

* A szőlészeti és borászati szakosztály ülése. A Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület szőlészeti és borászati szakosztálya legközelebbi ülését folyó hó 16-án kedden d. u. 2 órakor tartja meg.

NYILT TÉR.*)

Nagy hangverseny!

Ezennel bátorkodom a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy folyó hó 15-én, hétfőn színház után a színházi zenekarral a „Központi kávéházban” elsőrendű hazafias műsorral zeneestélyt tartok.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Kadlacsék Rezső,
zenekar igazgató.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Többeknek. Március 15-ike alkalmából oly sok alkalmi közleményt kaptunk, hogy azokat térszűke miatt, bár megfelelőek voltak is — nem adhattuk le. Szíves elnézést kérünk a lapunk terjedelmén mult mellőzésért.

S. L. R. Halmaj. Oly nagyon el vagyunk halmozva az időhöz kötött dolgok közlésével, hogy tárcát csak elvéve adhatunk. De becses dolgozatainak mint a multban, úgy a jövőben is szívesen szoritunk helyet. Kérjük szíves türelmét.

Sz. Gálszécs. A színi tudósítást kérjük mellőzni.

Laptulajdonos:

Éhler Gyula.

HIRDETÉSEK.

DUNKEL V. K.

Felsőmagyarhoni első parketgyár és gőzfűrésztársaság

KASSÁN

Ajánlja kitűnő tölgyfából készült sokszorososan kitüntetett

parkettáit

ugynevezett amerikai, tömör és berakott kockáit jutányos árak mellett. Nedves lakásba ajánljuk asfaltba rakott parkettáinkat. A lerakás kívánatra gyári lerakók által a legpontosabban történik.

Rajzminták díjmentesen.

Nagybani kivétel mindenfelé.

Kiadó lakás.

A Kazinczy-utcán Kún Frigyes ur házában egy 5 szobából és mellékhelyiségekből álló utcza lakás 1909. évi május hó 1-től kiadó.

Bővebbet dr. Rosenthal Sándor ügyvédi irodájában.

493/1909. tk. szám.

Hirdetmény.

Az **Aranyospaták** községi urb. erdő elkülönítése folytán a község telekkönyvezése eszközöltetett és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886: XXIX. t.-c., az 1889: XXXVIII. t.-c. és 1891. évi XVI. törvényezikkek a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. t.-c.-ben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosítottak.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-c. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi XVI. t.-c. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítését is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-a és az 1891. évi XVI. t.-c. 15. §-ának b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetükkel 6 (hat) hónap alatt, vagyis 1909. évi szept. hó 16-ik napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányaira nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, akik 1886. évi XXIX. t.-c. 16. és 18. §-ainak esetében ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat (6) hónap alatt, vagyis 1909. évi szept. hó 16-ik napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondások többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2-ik pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatósághoz hat (6) hónap alatt, vagyis 1909. évi szept. hó 16-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csakis időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket átvehetik a tkvi hatóságnál.

Varannó, kir. jbiróság mint tkvi hatóság, 1909. február 20.

Kail, kir. járásbíró.

MEGYEI ÁLTALÁNOS BANK

részvénytársaság

SÁTORALJAUJHELY.

Elfogad betétet kamatozás végett.

Leszámitol váltó- és jelzálog-kölcsönöket

Bevált külföldi pénzeket (dollárokat).

Folyó számla hitelt és ovadékokat nyujt kedvező feltétellel

Eszközül 10-től 50 évig terjedő

törlesztéses kölcsönt

Vásárol megbízásra értékpapírokat és sorsjegyeket és előlegzi az értéket havi törlesztésre.

Elvállal minden a bankszakba vágó megbízást.

A Megyei Általános Bank részvénytársaság

Igazgatósága.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Socomobil és gőzcséplőgép-készletek 2½ egész 12 lóerőig,
szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, tisztító-rosták,
konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
„COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, „Planet Jr.” kapálók,
szecskavágók, répvágók, kukorica-morzólok, darálók,
őrítő-malmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasú
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Ágybavizelés.

Azonnali szabadulásért jótállás.
Felvilágosítás díjtalan. Kor és nem
megadandó! Fényes köszönőlevelek.
Orvosilag ajánlva.

„SANITAS” intézet
VELBURG P. 146. Bayern.

KALMÁR ÉS ENGEL

motor- és gépgyára

Városi raktár: **BUDAPEST** Gyár és iroda:
V. Lipót-k. 18. VI. Úteg-u. 19

Ajánlja ugy cséplőgép, mint malomüzemre legegyszerűbb benzínmotorjait, benzínlokomobiljait, valamint szivógázmotorjait, melyek V., Lipót-körút 18. sz. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kitünő cséplésért!
Egyedül létező ujdonság!

Ezen motorok egyenletes járásaik és bámulatos egyszerű szerkezetük folyton bármely legjáratanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle **cukorkánál**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

GZIM: **AZ UJSÁG.**
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 54.

Meghívás.

A „Zemplén-Ladmóczyi mész- és Agyagipar Részvénytársaság“ t. részvényeseit van szerencsénk 1909. évi márczius hó 31-én, szerdán d. u. 3 órákor irodájában tartandó

rendkívüli közgyűlésre

tisztelettel meghívni.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kijelölése.
2. Az alapszabályok 5. §. I. p., a 8. §. I. bekezdése és a 9. §. megváltoztatása.
3. Ezen pontok megváltoztatása folytán a leköszönt igazgatósági tagok helyébe 2 igazgatósági tag választása.
4. 3 felügyelő-bizottsági tag választása.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú	1 szelvény 7 kor.
teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 10 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 12 kor.
	1 szelvény 15 kor.
	1 szelvény 17 kor.
	1 szelvény 18 kor.
	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K.-ért szintúgy felöltözővetet, turistalódent, selyemkangarnt stb. gyári áron küld, a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. — Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Eladó birtok.

Lasztócon 97 magyar hold földbirtok, három belsőség, rajta uri lakházzal, szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos **özv. Soltész Mihályné** Lasztócon, u. p. Legenyealsó-mihalyi (Zemplén vármegye).

Vesszőparipa- Liliomtej-szappan.

Legenyhőbb szappan a bőr megvédésére, valamint szeplő ellen

Minden kereskedésben kapható!

ERTESITÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindenemü ingatlanok vételét — eladását — bérbeadását, avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a leg-rövidebb idő alatt közvettem.

Jó hírű vendéglőmben kitűnő asztali bor 31 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai számorodni 1 frt 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó.

Saujhely, Korona-u.

Szőlőkaró eladás.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokosok szives tudomására hozni, hogy múlt évi vágású, kitűnő minőségű, száraz

szőlőkarókat

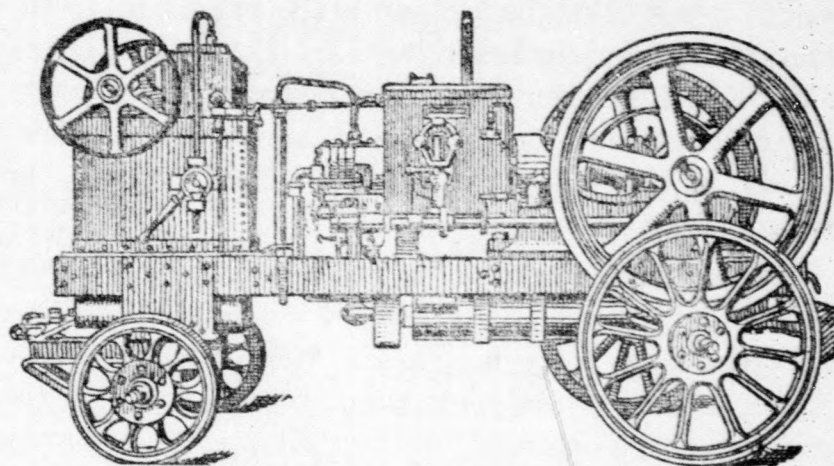
árusítok a sátoraljaujhelyi állomáson vagonokba rakva.

Tisztelettel

Herzog Lipót
Sátoraljaujhely.

Eredeti „OTTO“ benzin-lokomobilok

Műhely: Budapest,
IX. Mester-utca 31.

Műhely: Budapest,
IX. Mester-utca 31.

BENZIN-, PETROLIN-, VILÁGÍTÓGÁZ-, FÖLDGÁZ- és SZIVÓGÁZ-MOTOROKAT
1-1500 lóerőig gyárt elismert elsőrangú versenyalküli kivitelben csakis **LANGEN és WOLF** motorgyára BUDAPEST, IV. Váci-körút 59.

Állami vagy MÁV. nyugdíj jogosultsággal bíró tisztviselők leg-kezevebb feltételek mellett kölcsönt kaphatnak kezesek nélkül is, régi kölcsönök konvertáltak.

Bővebb felvilágosítással szolgál és ezen ügyet díjmentesen intézi, az Első magyar általános bizt. társ. fő-ügynöksége:

Keleti Jenő Sátoraljaujhely.

A kölcsön összeg esetleges utalványozása után sem fogadunk el semmiféle díjazást.

DOHÁNYZÓK!

Tegyetek próbát a

„ROSELLE“
az egyedül létező édesített
cigaretta-papirósól.

Kellemes édes ízével eltünteti a dohány maró nikotinját.

Zemplén-Ladmóczyi Mész- és Agyagipar Részvénytársaság Sátoraljaujhely.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szives figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I. rendű darabos meszet,

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmulja.

Levélbeli megkeresésre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Zemplén-Ladmóczyi Mész- és Agyagipar Részvénytársaság.

Sürgöncim: Mészársaság Saujhely.
Telefon szám: 32.

Tanuló könyvnyomdánkba heti fizetéssel azonnal fölvetetik.

HERKULES MOTORVÁLLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB CSÉPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLASSAL
ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINT HETŐK.

ELSŐRENDŰ SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Aki önmagát vagy gyermekeit a

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás, légcsőhurut, köszvény és számarköhögéstől megmenteni akarja, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott

**KAISER-féle
Meli-Caramellák**
a Három fenyő védjeggyel.

5500 közjegyzőileg hitelesített bi zonyítvány tanúsítja páratlan hatását.

Egy csomag ára 20 és 40 fill.
Egy doboz 80 fillér.

Kapható: Hrabéczy Kálmán drogériájában Sátoraljaujhely.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszúznál és meghűléseknél, bedörzsölésével söléskepen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

997/1909. tk. sz.

Hirdetmény.

Nagy- és Kiskövesd községeknek telekkönyvi betétei az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadtván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t.-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teherátvitellel az 1886. XXIX. t.-cikk 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1909. évi szeptember hó 10. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1909. évi szeptember hó 10. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtják, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1909. szeptember hó 10. napjáig bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A Királyhelmecezi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. 1909. évi március hó 3.

Horkay,
kir. járásbíró.

Értesítés.

A Miskolczi „Kristály” Gózmosó és Vegytisztítógyár szíves tudomására hozza a n. é. közönségnek, hogy a sátoraljaujhelyi piacon egy gyűjtőtelepet létesített, melynek kezelésével

Gaál Mórné

urnót (dohánytözsde) bizta meg, hol gallér, kézelő, továbbá minden más fehérnemű, női szövet és selyem ruhák, férfi öltönyök és kézi munkák jutányos eredeti gyári árakban mosásra és vegyi tisztításra elfogadtatnak

A ruhák az átvételtől számított **8 nap alatt a legszebb kivitelben** elkészítetnek. Vállalatunkat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlván,

tisztelettel

„Kristály” Gózmosó és Vegytisztítógyár
Miskolcz.

Mosási árak:

1 drb. egyszerű gallér 4 fill., 1 drb. lehajtott gallér 5 fill.,
1 pár kézelő 8 fill., 1 drb. ing 28 fillér.

Zongorák és Pianinók

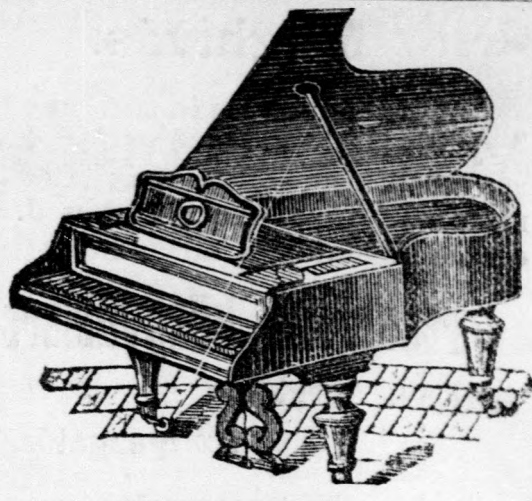
280 frttól, ájtátszott zongorák 60 frttól

HARMÓNIMUMOK

100 frttól feljebb, esetleg esérébe vagy részletfizetésre is kaphatók

Udvardi Szaniszlónál
Sátoraljaujhelyben.

Kikölesönző intézet.

Dr. Vajda Géza szemorvos szemgyógyintézete

Miskolczon, a „sanatorium és vizgyógyintézet” felső épületében. — Telefon 221.

Rendelés hétköznap d. e. 11 és d. u. 3 órakor.

Arczélgörrödönyt

I-a minőségűt ajánlunk Kartellen kívül, azonkívül **faredönyöket** (ablaknak, ajtóknak) léczredönyöket (különböző színekben), ponyvaszerkezeteket stb.

E. S. Rosenthal's Erben

Bécs, (Wien)

XV., Rosinagasse No. 19.

Hirdetmény.

Bodzásujlak község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886. évi XXIX., 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törvényekben előírt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1909. évi március hó 29-ik napján az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítatnak

1. mindazok, akik a tjkönyvben előforduló bejegyzésre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt, a kitézött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog tkvi bekebelezését a kitézött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek az átírásra az 1886 : XXIX. t.-c. 15—18. és az 1889 : XXXVIII. t.-cikk 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos, az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg-és illetékelengedés kedvezményétől is elesnek;

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt megjelenjenek, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Sátoraljaujhely, 1909. évi március hó 1-én.

Bauer Pál,
betétszerkesztő.

Dr. Luchkovicz Gábor,
kir. tvszéki bíró.